Kicsiny Balázs: Megszakított földetérés

Szerzõ toro
2009. május 10.
Utolsó frissítés 2009. június 17.

Sok szeretettel meghívjuk Önt Kicsiny Balázs képzõmûvész Megszakított földetérés címû kiállításának megnyitójára 2009. május 20-án, szerdán, 19.00-ra.

A kiállítást megnyitja: Bán Zsófia

Net: www.balazskicsiny.com

Kiállításmegnyitó: 2009. május 20., szerda 19.00

Megtekinthetõ: 2009. május 20 - június 10.
Helyszín: Kis Zsinagóga Kortárs Galéria
Eger, Hibay Károly utca 7.
A belépés ingyenes.

Bán Zsófia írónõ megnyitón elhangzott beszéde:
„Ne bántsátok a végsõt: az emlékezést”
„..amikor éppen félre akartam tenni egy Zürichben vásárolt lausanne-i újságot, hogy ne mulasszam el a genfi tóvidék minden alkalommal újra megcsodált feltárulkozását, megakadt a szemem egy cikken, amely arról számolt be, hogy az Oberaar-gleccser jegecében 72 év múltán megtalálták az 1914 nyarán eltûnt berlini hegyivezetõ, Johannes Naegli holttestének maradványait. –Így térnek hát vissza a holtak. Néha több mint hét évtizeddel a haláluk után jönnek elõ a jégbõl, és ott fekszenek a moréna szélén: egy halomra csiszolt csont és egy pár szöges bakancs.” (Sebald: Kivándoroltak)

De mi van akkor, ha nem olvad el a hó, ha páncélkemény marad a jég, ha a gleccser nem adja ki halottait? Akkor, hogy ismét Sebalddal szóljak, honnan tudják majd a mókusok, hol rejtették el a tartalékukat? S erre, természetesen, nincs más válasz, mint az emlékezet. Hiszen az emlékezet az egyetlen eszközünk arra, hogy tudásunk legyen olyan dolgokról melyekhez már közvetlenül nem férhetünk hozzá. Az emlékezet olyan köztes szférában létezõ erõ, amely a múlt felé tekint, de a jelenben és a jelenre fejti ki hatását. Az idõ kerekét visszaforgatni nem lehet, de meg lehet próbálni az idõ ellenében dolgozni, mintegy ellene menni az idõnek, visszafelé araszolni, s ezáltal, a közben folyamatosan elõreforgó idõben átjárót találni a múlthoz. S aki az idõ ellenébe megy nem hõsies, bukásra ítélt erõfeszítést tesz-e? S vajon nem az emlékezet-e az egyetlen olyan köztes állapot, amelyben ez a bukás mégsincs borítékolva? Amelyben az egyéni erõfeszítések által villannak-élednek fel a múlt eseményei és árnyai. Ám az emlékezet munkáját nem valami légies, megfoghatatlan tevékenységként kell elképzelni, hanem úgy, mint kemény, kétkezi munkát, ami közben nem csupán a szellemünket és a lelkünket, hanem a testünket is használjuk. Lemegyünk hídba, mintegy, a múlt és a jelen között.

(Az idõ múlásának mérésére van eszközünk, de az emlékezet múlásának van-e mérõeszköze?)

Létezik azonban egy veszély, amely közismert azok számára, akik a múlttal, a múlt árnyaival foglalkoznak. Ez pedig nem más, mint a múlt hihetetlenül erõs szívóhatása, melynek ereje a tenger szívóhatásához hasonlatos, amelyben a tapasztalatlan fürdõzõ azt gondolja, hogy addig úszik, ameddig kedve tartja – hiszen úszni tud –, majd egyszercsak azt tapasztalja, hogy már nem tud többé kifele úszni, hogy behúzta a tenger. Az ilyesfajta emlékezet elveszett a jelen számára, csakúgy, mint az emlékezõ maga; nem képes a jelenben kifejteni hatását, hiszen a múlt már beszippantotta. Éppen ezért lényeges, hogy az idõben való utazást ellensúlyozza egy térbeli, fizikai ellenpont, amely az emlékezõt és az emlékezetet képes visszakalauzolni abba a jelenbe, abba az otthonba, amelyben jótékony hatását kifejteni hivatott. Hiszen az emlékezés nem lehet önmagáért való, mert az csakis a tenger belsejébe visz. Az emlékezet aktusa közben úgy kell elképzelni magunkat, mint egy médium, mint egy felület, amelyen megtörik a múltidõ, s amelyen egyúttal jelenidõvé válik - s ugyanilyen médium a mûvészet is. Kicsiny Balázs mûve, a „Megszakított földetérés” mintha megkísérelné a lehetetlent: vizuális eszközökkel megjeleníteni az emlékezet munkáját. Hiszen a múlt eseményeinek és alakjainak vándorútját éppen a reflektált emlékezet felülete szakítja meg, mielõtt hozzánk elérnének, azaz földetérnének. Enélkül csupán kísértetekkel hadakoznánk. Meg persze anélkül is, hogy saját magunkat is elhelyeznénk ebben a folyamatban, hiszen az emlékezet alanyai (tárgyai), ha jól emlékezünk, mindig visszanéznek, ránk.

Sebald, utoljára, egy lengyel gettóüzemben készült fényképrõl: „Egy függõleges szövõkeret mögött három fiatal, húsz év körüli nõ ül. A szõnyegnek, amelyen dolgoznak, szabálytalan, geometrikus mintázata van, színében is emlékeztet a nappalinkban heverõ mintázatára. Hogy kik ezek a fiatal nõk, nem tudom. A háttérben levõ ablakon beáramló ellenfény miatt nem látom jól a szemüket, de érzem, hogy mindhárman rám néznek, ugyanis én ott állok, ahol Genewein, a

könyvelõ állt a gépével. A középsõ nõnek szõke haja van, és valahogy mennyasszonyra emlékeztet. A tõle balra álló szövõnõ kissé félrehajtja a fejét, miközben a jobbján álló olyan állhatatosan és könyörtelenül néz a szemembe, hogy nem is bírom sokáig állni a tekintetét.”

Ahogy a mondás is szól: nem az aki adja, hanem aki állja.

Elhangozott Kicsiny Balázs "Megszakított földetérés" c. kiállításának megnyitóján az egri Kis Zsinagóga Kortárs Galériában, 2009. május 20-án. Bán Zsófia honlapja >

Holló Miklós írása az egriszin.hu oldalról:Az emlékezet megállítása

„Megszakított földetérés” címmel mutatta be installációját Kicsiny Balázs Munkácsy-díjas festõ- és szobrászmûvész szerdán este, a Kis Zsinagóga Galériában. A találkozót Bán Zsófia író nyitotta meg, elemzõ helyzetértékeléssel.

A tavaszi vizsgaidõszakban is gazdag mûvészeti élet tapasztalható Egerben. A mára, a kortárs képzõmûvészet templomává vált Kis Zsinagóga, kultikus hely a különleges vizuális élményt keresõk számára.A szerda esti rendezvényen Kicsiny Balázs mutatkozott be az idõt és a mindenséget magába foglaló munkájával.A térbe belépve négy alak látható, biztonsági mellényben, vörös jelzõfényekkel irányítva a földetérésre készülõt. A négy alak, maga is mágikus teret alkot, lélektanilag nem lehet belépni az általuk határolt közegbe. Az „eseményt” felülrõl egy újabb dimenzió, maga az idõ határolja. A mennyezetre vetített óra-számlap, amelynek könyörtelen körforgásában az ember vonszolja magát, az idõ rajtunk való uralkodását teszi minden kétséget kizáróvá.Bán Zsófia elõadásában az idõ és az ember viszonya került terítékre.

Az idõ múlására nincs más válasz, mint az emlékezet. Ez az egyetlen emberi eszköz arra, hogy tudásunk legyen olyan dolgokról, amelyekhez már közvetlenül nem férhetünk hozzá.Az idõ ellenében próbálkozó emberi tudat, araszolva közelít a múlthoz, a folyamatban nemcsak a szellemünket és a lelkünket, hanem a testünket is használjuk.Az idõben való „utazást” ellensúlyozza egy térbeli pont, amely visszahúz a földre, amiben megszûnik a múlt-idõ. A mûvészet is ilyen médium.Kicsiny Balázs most bemutatott mûve, a lehetetlent kísérti, vizuális eszközökkel jeleníti meg az emlékezet munkáját. Megszakítja a reflektált emlékezet hozzánk elérõ útját. A folyamat ott akad meg, ahol a szereplõk és az emlékek találkoznának, és ezzel egy mágikus dimenzió jön létre. Kicsit kitaszítottnak érezzük magunkat az idõ újraszabott kabátjában, szinte szédülünk.Kicsiny Balázs installációja, a megfoghatatlan tényezõ, az idõ különös megragadása, kísérlet a nem a mi szemünkkel való láttatására.